

шлунково-кишкового тракту, знижує чутливість рецепторів і звужує капіляри, зменшує проникність судин і сповільнює надмірну перистальтику кишечника, виявляє протизапальну й кровоспинну дію. Він має також антимікробні властивості щодо ентеропатогенних штамів кишкової палички, збудників бактеріальної дизентерії, сальмонельозу й інших токсигенних мікроорганізмів.

ВИСНОВКИ

1. Епізоотичне благополуччя господарств хутрового звірівництва, стабільність їх розвитку значно залежать від належної організації й забезпечення постійного моніторингу епізоотичного стану звірогосподарств, ретельного виконання заходів спеціальної та загальної профілактики хвороб звірів.

2. Налагодження тісної співпраці наукових і практичних ветеринарних

фахівців зі спеціалістами звірогосподарств сприяє швидкому впровадженню новітніх наукових розробок у виробництво, благополучному функціонуванню й розвитку галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. **Довідник** лікаря ветеринарної медицини. – К.: Бібліотека ветеринарної медицини, 2004. – 620 с.
2. **Слугин В.С.** Болезни плотоядных пушных зверей и их эпизоотологическая связь с патологией других животных и человека / В.С. Слугин. – Киров: КОГУП, 2004. – 592 с.
3. **Степаняк І.В.** Екзогенна інтоксикація норок: етіологія та лікування / І.В. Степаняк // Ветеринарна медицина: Міжвідомчий тематичний науковий збірник. – Харків, 2003. – № 77. – С. 301–306.
4. **Степаняк І.В.** Хутрові звірі – організація ферм, розведення, поширені хвороби /

І.В. Степаняк. – К.: Бібліотека ветеринарної медицини, 2001. – 80 с.

Одержано 26.10.2012

Условия эпизоотического благополучия хозяйств пушного звероводства. *И.В. Степаняк, Н.С. Мандыгра*

Важным условием успешного функционирования и развития отрасли пушного звероводства является выполнение комплекса мероприятий по обеспечению здоровья зверей, надёжной диагностике, лечению и профилактике болезней пушных и домашних плотоядных животных.

Terms of epizootic welfare farms fur farming. *I.V. Stepanyak, M.S. Mandygra*

Important to the effective operation and development of the industry of fur farming is the fulfillment of a set of measures to ensure the health of animals, reliable diagnosis, treatment and prevention of diseases of fur and domestic carnivores. ◉

УДК 619:616-036.22

С.В. МУЛЯК, канд. вет. наук
Одеська дослідна станція ННЦ «ІЕКВМ»
О.М. МІЗЕРНИЦЬКИЙ, **О.О. МІЗЕРНИЦЬКИЙ**
СГП «МБС», Київ

РОЛЬ ПРЕПАРАТІВ ГРУПИ ЛАКТИН-К І БОВІЛАКТ ДЛЯ ПІДТРИМКИ МІКРОБІОЦЕНОЗУ Й ПРОФІЛАКТИКИ ДИСБІОЗІВ

Вивчено ефективність застосування препаратів групи Лактин-К і Бовілакт як засобів, що підтримують мікробіоценоз і запобігають дисбіозу. При ентеробактеріозі птиці з синусоїдальним зростанням падежу до 0,22% на добу і характерними для дисбіозу змінами (дуоденіт, ентерит, перикардит) застосування препаратів сприяло зменшенню цих змін на 60–70%, зниженню максимального відходу птиці на 0,17% на добу, стабілізації її продуктивності в межах 80–88%.

Мікробіоценоз, чи екологічне співтовариство мікроорганізмів, які заселяють відкриті біологічні системи макроорганізму, виконує життєво важливі функції локального й системного характеру. Кількість мікроорганізмів цих систем у сотні разів перевищує кількість власних клітин макроорганізму. При порушенні мікроекології (мікробної екології) виникають дисбіози, що призводять до

патологічних змін. Нові лікарські препарати – пробіотики мають базові компоненти фізіологічної нормофлори макроорганізму – аспорогенні грампозитивні сахаролітичні анаероби й прогнотовану ефективність [7].

Достовірно встановлений факт, що при зниженні чи послабленні протекторних властивостей сахаролітичних анаеробів кількість аеробної флори (ешерихій) може збільшуватись, при

цьому вона виявляє патогенні властивості – пригнічує фагоцитоз, виділяє ентеротоксини, продукує гемолізину. Загроза пов'язана зі здатністю ешерихій і ентерококів мігрувати в мезентеральні лімфовузли та кров, що призводить до інфікованості паренхіматозних органів і розвитку перитоніту. Це вважають найбільш серйозною причиною ускладнень при деяких інших інфекційних захворюваннях [3–5, 8, 9]. Сахаролітичні анаероби в організмі контролюють популяційний рівень ешерихій і спонукають їх направляти свій потенціал на ферментацію вуглеводів, а отже, сприяють травленню. Тільки в окремих випадках ешерихії здатні викликати епізоотичний процес як по-

тенційні патогени чи випадкові (транзиторні) інфекції [4].

При дисбіозах аномально відтворені умовно-патогенні мікроорганізми синтезують токсичні сполуки (індол, скатол, сірководень, аміак) і цим збільшують навантаження на печінку, сприяючи розвитку інтоксикації організму. Тому так важливо своєчасно виявляти й коригувати дисбіотичні розлади, а також сприяти нормальному формуванню захисних мікробіоценозів. Пробиотична флора продукує широкий спектр вітамінів і може забезпечити практично повну потребу в таких вітамінах, як В₁, В₆, В₁₂, К, фолієва і пантотенова кислоти [2]. Стабільності захисних мікробіоценозів можна досягти при надходженні чи системному введенні в організм базових компонентів фізіологічної нормофлори макроорганізму, аспорогенних грампозитивних сахаро-

літичних анаеробів [1, 2, 6], які збалансовано підібрані у препаратах групи Лактин-К і Бовілакт.

Мета роботи – вивчення ефективності застосування препаратів Лактин-К і Бовілакт при дисбіозі у птахів промислового утримання.

МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИ

Птицю промислового утримання досліджували комплексно, включаючи епізоотологічні, клінічні, патолого-анатомічні, імунологічні, бактеріологічні методи. Матеріалом досліджень були кури-несучки кросу «Хайсекс» коричневий, імунізовані інактивованою вакциною проти ньюкаслської хвороби (НХ), інфекційного бронхіту курей (ІБК), синдрому зниження несучості (СЗН). Дослідження наявності захисту в курей проти НХ проводили в РЗГА, ІБК і СЗН – у РНГА згідно з настанова-

ми. В одному з корпусів птахівницького підприємства було застосовано препарати Лактин-К (доза 3 г / 100 гол. з водою) і Бовілакт (2 кг / тонну корму) щодо понад 47 тис. курей віком 260 дів. Лактин-К задавали двома курсами по 3–4 дні з інтервалом у три тижні, Бовілакт – одним 6-денним курсом через тиждень після першого застосування препарату Лактин-К. Під час використання препаратів щодобово аналізували збереженість і продуктивність курей. Спостереження тривали й опісля впродовж півтора місяця.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Під час епізоотологічного аналізу господарства було з'ясовано, що в досліджуваному пташнику впродовж останнього місяця спостерігався збільшений відхід птиці, а продуктивність

Вплив препаратів групи Лактин-К і Бовілакт на показники збереженості (а) й продуктивності (б) птиці

УВАГА! ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТА НА ЖУРНАЛ НА 2013 РІКІ

коливалась у бік зменшення в межах 5–10%. Явних клінічних ознак захворювання не було. Імунологічними дослідженнями курей цього пташника виявили захисні антитіла проти НХ (90%), ІБК (35%), інфекційного ларинготрахеїту (ЛТТ; (30%). З наведених даних можна констатувати, що напружений імунітет у птиці був лише проти НХ (понад 80%). Але в іншому пташнику, де захисні показники проти НХ, ІБК та ЛТТ становили понад 80% (відповідно 100, 100 і 95%), у курей також реєстрували ознаки ентеробактеріозу.

Під час патолого-анатомічного розтину птиці виявили зміни, характерні для ентеробактеріозу чи дисбіозу (дуоденіт, ентерит, перикардит), а також, меншою мірою, гепатоз, збільшення розмірів нирок, жовтковий перитоніт і асцит. Лабораторними дослідженнями було підтверджено попередній діагноз – колісептицемія. Визначили, що ветеринарно-санітарні заходи в птахівницькому господарстві були спрямовані на профілактику захворювання із застосуванням дезінфектантів (однохлористого йоду, полідезу, віроциду) в присутності птиці, вітамінів (вітастрес), а також антибіотика (доксин), які не призвели до зниження відходу курей.

Дані щодо визначення ефективності застосування препаратів групи Лактин-К і Бовілакт за показниками збереженості й продуктивності птиці наведено на рисунку.

З наведених даних видно, що при дисбіозі мало місце синусоїдальне зростання падежу – максимальними піками до 0,22%. Внаслідок першого застосування Лактину-К і Бовілакту пік падежу знизився до 0,15%, а після другого застосування Лактину-К через тиждень і впродовж місяця й далі максимальний рівень підвищення відходу птиці був на позначці близько 0,05%, тобто менше від максимального піку відходу птиці на 0,17%. Рівень захисту в курей проти НХ, ІБК, ЛТТ не зменшився. Як видно з рисунка, після лікувально-профілактичних заходів продуктивність курей становила 80–88% з більш похилою кривою коливань продуктивності надалі. Застосування препаратів групи Лак-

тин-К і Бовілакт зменшило на 60–70% ознаки, характерні для колісептицемії (перикардит, дуоденіт), і на 20–30% зміни, що відбуваються через жовтковий перитоніт і асцит.

ВИСНОВКИ

1. При дисбіозі (колісептицемії) мали місце синусоїдальне зростання падежу з максимальними піками до 0,22% на добу і характерними змінами, дуоденіт, ентерит, перикардит, меншою мірою гепатоз, збільшення розмірів нирок, жовтковий перитоніт і асцит. Рівень захисту в курей проти НХ становив 90–100%, ІБК – 35–100%, ЛТТ – 30–95%.

2. Застосування препаратів Лактин-К і Бовілакт сприяло зменшенню відходу птиці на 0,17% на добу, стабілізації продуктивності в межах 80–88%, зменшенню характерних для колісептицемії ознак (перикардит, дуоденіт) на 60–70%, а також змін через жовтковий перитоніт і асцит на 20–30%. Рівень захисту в курей проти НХ, ІБК, ЛТТ не знизився.

СПИСОК

ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. **Билибин А.Ф.** Эндогенные инфекционные заболевания и перспектива их лечения / А.Ф. Билибин, Е.А. Маркова, Г.С. Двуреченская // *Терап. архив.* – 1975. – № 8. – С. 9–18.
2. **Бондаренко В.М.** Дисбактериозы желудочно-кишечного тракта / В.М. Бондаренко, В.В. Боев, Е.А. Лыкова и др. // *Рос. журн. гастроэнтерологии, гепатологии, колопроктологии.* – 1998. – № 1. – С. 66–72.
3. **Гриценко В.А.** Свойства эшерихий, выделенных из организма мышей при бактериальной транслокации после иммобилизационного стресса / В.А. Гриценко, Ю.А. Брудастов, О.С. Журлов, К.Л. Чертков // *Микробиология, эпидемиология, иммунология.* – 2000. – № 1. – С. 37–41.
4. **Гриценко В.А.** Внекишечные эшерихиозы как междисциплинарная проблема / В.А. Гриценко // *Эпидемиология и инфекционные болезни.* – 2000. – № 4. – С. 49–52.
5. **Леванов А.В.** Феномен бактериальной транслокации условно-патогенных микроорганизмов из желудочно-кишечного тракта / А.В. Леванов // *Антибиотики и химиотерапия.* – 2001. – Т. 46, № 1. – С. 28–30.

6. **Шендеров Б.А.** Роль анаэробных неспорообразующих бактерий в поддержании здоровья человека / Б.А. Шендеров // *Вестник Российской АМН.* – 1996. – № 2. – С. 8–11.
7. **Янковский Д.С.** Микробная экология человека: современные возможности ее поддержания и восстановления / Д.С. Янковский. – К.: Эксперт ЛТД, 2005. – 362 с.
8. **Wiedermann U.** Increased translocation of *Escherichia coli* and development of arthritis in vitamin A-deficient rats / U. Wiedermann, L.A. Hanson, T. Bremell et al. // *Infect. Immun.* – 1995. – Vol. 63 (8). – P. 3062–3068.
9. **Wooley R.E.** Association of K-I-capsule, smooth lipopolysaccharides, tratgene, and colicin V production with complement resistance and virulence of avian *Escherichia coli* / R.E. Wooley, L.K. Nolan, J. Brown et al. // *Avian Dis.* – 1993. – Vol. 37 (4). – P. 1092–1096.

Одержано 15.08.2011

Роль препаратів групи Лактин-К і Бовілакт для підтримання мікробіоценозу і профілактики дисбіозів. С.В. Муляк, А.М. Мизерницький, А.А. Мизерницький

Изучена эффективность применения препаратов группы Лактин-К и Бовилакт как средств, поддерживающих микробиоценоз и предотвращающих дисбиоз. При энтеробактериозе птицы с синусоидальным ростом падежа до 0,22% в сутки и характерными для дисбиоза изменениями (дуоденит, энтерит, перикардит) применение препаратов способствовало уменьшению этих изменений на 60–70%, снижению максимального отхода птицы на 0,17% в сутки, стабилизации ее производительности в пределах 80–88%.

The Role preparation groups Laktin-K and Bovilakt for maintenance of microbiocenois and preventive maintenances of disbiosis. S.V. Mulyak O.M. Mizernitskiy, O.O. Mizernitskiy

Certain efficiency of the using preparation groups Laktin-K and Bovilakt under enterobacteriosis (colisepticemiae), as facilities supporting microbiocenois and preventive maintenances of disbiosis. Under enterobacteriosis existed sinusis increase the case with maximum peak before 0,22%/ day and typical of disbiosis change. Using preparation Laktin-To and Bovilakt promoted the reduction of the maximum departure of the bird on 0,17%/ day, stabilizations to productivity of the bird at a rate of 80–88%, reduction of the change typical of colisepticemiae on 60–70%. ◉